

ГОЛАС ЦАРКВЫ

РЭЛІГІЙНА-ГРАМАДЗКІ ЧАСАПІС ПРАВАСЛАЎНЫХ БЕЛАРУСАЎ

**Выдае Епархіяльная Управа Беларускае Аўтакефальнае
Праваслаўнае Царквы ў Нью-Ёрку. Рэдагуе Калегія. Адрэс Рэдакцыі:
“The Voice of the Church”, 254 Wyckoff St., Brooklyn, N. Y., 11217
Tel.: ULster 2-7552 Цана 50 цэнтаў**

№ 29

ВЯЛІКДЗЕНЬ, 1969

ГОД 15

Б О Ж А И М І Л А С Ь Ц Ю СВЯШЧЭННЫ САБОР ЕПІСКАПАЎ БЕЛАРУСКАЕ АЎТАКЕФАЛЬНАЕ ПРАВАСЛАЎНАЕ ЦАРКВЫ НА ЧУЖЫНЕ

*Да ўсечэснаго Духавенства, прэпадобнага Манаства,
і ўсіх багалюбівых вернікаў нашых на Чужыне й на
Бацькаўшчыне прабываючых*

ВЯЛІКОДНАЕ АРХІПАСТЫРСКАЕ ПАСЛАНЬНЕ

*„ХРЫСТОС УВАСКРОС, уваскрэсьнем
і мы” (2 Кар. 4, 14).*

І сказаў Хрыстос Апостолам: „Вы цяпер сумуеце, але Я зноў уба-
чу вас, і ўзрадуецца сэрца вашае, і радасьці вашае ніхто не адбярэ
ад вас” (Іо. 16, 22). І сталася! Пасьля Свайго Уваскрасеньня Ён зья-
віўся Жонам-Міраносіцам, і прывітаў іх: РАДУЙЦЕСЯ; Мы можам
толькі прыблізна ўявіць сабе гэтую радасьць іх, а пасьля і сьвятых
Апосталаў, калі Хрыстос зьявіўся й ім, і прывітаў іх: МІР ВАМ!

І гэта Вялікодная радасьць ня толькі ўзмоцніла іх, перамагла
ўсякі страх, але й дала ім сілу незямную, зь якой яны пачалі рада-
ваць масы людзей сваёю праўдаю пра Хрыста Укрыжаванага й пра
Ягонае Уваскрасеньне! І зразумела, бо душа нашая нічога так не
жадае, як веры ў Уваскрасеньне, веры ў перамогу жыцця над смер-
цю, веры ў трыумф Праўды, Добра, Любоўі, Справядлівасьці. Так,
толькі гэтая вера ў жыццё вечнае, гэтая Вялікодная радасьць здоль-
ная падняць нас над усякімі бедамі, над усякім злом нашага штодзён-
нага жыцця, перамагаючы цемру няцнотаў, натхніць на змаганьне
за Сьвятло, Праўду й Свабоду Божую й нашу, падняць да Неба.

І мы бачым, якія вялікія чыны, якія цуды тварыла гэтая Вялікод-
ная радасьць, гэтае адкрыцьцё нам дзівярай Раю для жыцця веч-
нага на працягу 20-ці вякоў, пачынаючы ад першых хрысьціян!

Многа тут было слаўных вояў Хрыстовых, якія „Ад усяго зямнога адмаўляліся, лічылі яго за нішто, каб толькі быць з Хрыстом” (Філ. 3, 8). Яны ўкрыжоўвалі сябе з Хрыстом, каб разам зь Ім уваскрэснуть” (Гал. 2, 20). Так, усе яны сваім жыццём, сваім сьветлым абліччам гаварылі кожнаму: Няма ніякіх прычынаў да суму, бо: ХРЫСТОС УВАСКРОС!

Нажаль, мы цяпер перажываем часы многа горшыя за часы пераследу першых хрысьціян. Што мы цяпер бачым на сьвеце? Мы бачым цяпер ня толькі рэкі крыві вояў Хрыстовых, але й прадсказанае Ім адступленьне ад Веры (2 Сал. 2, 3). Аднак, і цяпер няма месца для роспачы, бо ўжо прарок сказаў: „Уваскрэсьне Бог, і рассыплюцца ворагі Яго, і ўцякуць перад Абліччам Ягоным усе, што ненавідзяць Яго” (Пс. 68, 2). Таму гэтая радасьць Уваскрэсьнення Хрыстовага дае нам сілы перамагаць усякія цяжкасьці цяпер і ў будучыні. Вось жа, аднаго толькі мы павінны баяцца: свайго адступленьня ад Хрыста, аслабленьня свае Веры. Таму, дарагія дзеці нашыя, будзем цьвёрдыя ў Веры, будзем палымяна любіць Яго, Хрыста, Бога й Спаса нашага, нашу родную, любую, Сьв. Б.А.П. Царкву, нашу пакутніцу Маці-Беларусь, і нашая Вялікодная радасьць будзе поўная.

Хрыстос памер, ляжаў у цёмным Гробе, а чым стаўся для нас Гроб гэты? Нашая сьв. Праваслаўная Царква кажа: Ён стаўся для нас сьвятлейшым і слаўнейшым усякага царскага палацу! У ім кожная веруючая душа бачыць дэверы свае да Неба, сваю радасьць незямную, сваю сілу, сваё спасеньне! Цёмным гробам усё яшчэ ёсьць нашая любая Радзіма, там усё яшчэ плач, там яшчэ стаіць старсжа багаборцаў. Аднак, наш Трэці Дзень ужо блізкі, бо там ужо ня толькі багаборцы, але й Ангелы сьветлыя! І скоры яны абвесьцяць усяму нашаму Народу Волю Божую: Вашай пакутніцы Маці-Беларусі ў гробе ўжо няма, яна ўжо **ЎВАСКРЭСЛА**; Уваскрэсла, бо на сваёй галгофе ня страціла Веры ў Прадвечнага, Усемагутнага, Любаві поўнага Бога, Спаса нашага! Уваскрэсла, бо Праўды Божае схаваць у гробе ня можна! Уваскрэсла, бо споўнілася поўня часу: скончылася доўгацяпрлівасьць Божая, прыйшла пара асудзіць зьвера!

Аб гэтым апавяшчае нашая Сьв. Б.А.П. Царква ўсім вам, сыны і дочки Вялікага Беларускага Народу ўсюды: дома, на катаргах, высылках і выгнаньнях, і ўсклікае: Радуйцеся! Натхнёна сьпявайце Хвалу Пераможцы над сьмерцю, печам, злом, няпраўдаю, цемраю, панявольнем, радасна ўсклікайце: **ХРЫСТОС УВАСКРОС! ЗАПРАЎДЫ УВАСКРОС! АЛІЛУІЯ!** Зьбліжаецца наш Вялікі Беларускі Дзень: Уваскрэсьне нашая любая пакутніца Маці Беларусь!

І ў гэтай Вялікоднай радасьці, як праменьнях Любаві й Ласкі Божае, вітаем вас усечасныя Айцы, любыя Браты й Сёстры, і ўвесь

наш Беларускі Народзе, зь Вераю й Надзеяй, як вашыя Архіпастыры, зь Вялікім, Радасным і Сьветлым Сьвятам над Сьвятамі, нашаю славаю й спасеньнем: **УВАСКРЕСНЬНЕМ ХРЫСТОВЫМ — ВЯЛІКАДНЕМ!**

Няхай Любоў, Ласка й Багаслаўства Уваскросшага Спасіцеля нашага ўзмацняюць вас на добрых шляхох вашых, і напаўняюць вас вераю й надзеяй, што неўзабаве ўсе мы натхнёна будзем славіць Яго, Бога нашага, у Вольнай і Незалежнай Беларусі нашай! Тым болей будзем радавацца й весяліцца, узаемна абыймаць адзін аднаго, абдорваць Вялікоднім пацалункам, бо: **ХРЫСТОС УВАСКРОС!**

Ласка й Супакой Госпада нашага Хрыста, Любоў Бога й Айца, і Прычысьце Сьвятога Духа няхай будзе з усімі вамі. **АМІНЬ.**

Дана Году Божага 1969

месяца красавіка

Аўстралія-Амэрыка-Канада.

✙ Сьмірэнны Архіепіскап **СЕРГІЙ**

✙ Сьмірэнны Архіепіскап **ВАСІЛІ**

✙ Сьмірэнны Епіскап **АНДРЭЙ**

✙ Сьмірэнны Епіскап **МІКАЛАЙ.**

М А Л І Т В А

Прэпадобнага Айца Васіля, прачытаная ім кангрэсе ЗША з нагоды

51-х Угодкаў Акту 25-га Сакавіка

У імя Айца, і Сына, і Сьвятога Духа. Усемагучы Божа, Ойча наш Нябесны! Ты наш Творца, Вукьцель і Судзьдзя. Мы молім Цябе, кіруй намі на кожным кроку нашага жыцьця, збаві нас ад усякіх людзкіх слабасьцяў, недахопаў.

Божа Вечны! Багаславі гэты пашаны годны Кангрэс Злучаных Штатаў Амэрыкі! Дух сяброў яго ўзмоцні мудрасьцю, сэрцы іх напоўні любоўю, а чыны мужнасьцю й справядлівасьцю.

Міласьцівы Божа! Мы молім Цябе ў гэтыя 51-ыя Угодкі Абвешчання Незалежнасьці Беларусі: пашлі Ласку Тваю Яе народу. Узмоцні веру яго ў Тваё бязьмежнае Міласэрдзе, падтрымай яго ў ягоных пакутах, аднаві свабоду.

О, Божа Вялікі! Прыймі гэтую Малітву нашую, багаславі Злучаныя Штаты Амэрыкі, Беларусь і яе паняволены Народ. Амін.

ЧАМУ МЫ БУДУЕМ СВАЕ ЦЭРКВЫ ў ІМЯ ЖЫРОВІЦКАЕ МАЦІ БОЖАЕ

У наступным, 1970 г., мы будзем адзначаць вялікую, Богам бага-слаўленую падзею ў Беларусі: 500-ыя Угодкі зьяўленьня Цудатворнага Абразца Прачыстае Маці Божае ў Жыровіцах. У сувязі з гэтым нашая Сьв. Б.А.П. Царква рыхтуецца выдаць Каляндар, прысьвечаны гэтай вялікай падзеі на славу Прачыстае ды на дабро й радасьць нашую. Таму мы ўжо цяпер падаем тут дзеякія ведамкі да гэтага нашага слаўнага Юбілею.

Няма хіба нікога ў Беларусі, хто бы ня чуў аб Жыровіцах. Уславіў гэтую малую мясціну Цудатворны Абраз Прачыстае Маці Божае. Жыровіцкі й ваколіцы іх належалі тады да слаўнага роду Беларускіх Праваслаўных магнатаў Солтанаў. І, вось, у часы аднаго зь іх, Аляксандра, здарыўся блізка Жыровіцаў вялікі цуд.

Дзеці, што пасьвілі статак каля лесу блізка Жыровіцаў, раптам убачылі аднойчы вялікае зьяньне, што выходзіла з дубровы. Моцна здзіўленьня, яны пасьпяшылі туды, і там на групы пабачылі Абраз Нябеснае Валадаркі, зь якога й выходзіла гэтае зьяньне, ясьнейшае за праменьні сонца. У страху яны апусьцілі вочы, не адважыліся падыйсьці бліжэй да Абраза, але па нейкім часе сьвятло згасла. Тады яны падыйшлі да Абраза, упалі на калені перад Ім, памаліліся, і зьнялі Яго з групы.

У тым часе ў нас была паншчына, таму пастушкі панясылі Абраз свайму гаспадару — Аляксандру Солтану, і аддалі Яго яму. Солтан выслухаў іх, узяў Абраз і замкнуў Яго ў шкатулку як вялікую каштоўнасьць. Сора ён паведаміў аб гэтым сваім знаёмым і запрасіў іх да сябе. Калі госьці сабраліся, ён сказаў ім усё, што пачуў ад пастушкоў, і адчыніў шкатулку, каб паказаць ім гэтую Сьвятыню. Але на ягонае вялікае здзіўленьне Абраз там ня было! Моцна перапалохаўся пабожны Солтан, анямуў ад страху, бо-ж яшчэ ўчора ён бачыў Абраз у шкатулцы!

А тымчасам неўзабаве пастушкі зноў пабачылі Абраз на той самай групы з тым самым зьяньнем! Яны зноў зьнялі Яго й зноў прынясьлі свайму гаспадару, але Солтан палічыў сябе ўжо ня годным трымаць гэтую Сьвятыню ў сваім доме. Таму ён узяў Абраз і вырашыў пабудаваць Царкву на тым месцы, дзе Ён зьявіўся. Неўзабаве ўжо стаяла сярод лесу драўляная Царква Імя Маці Божае, і туды быў перанесены Цудатворны Абраз.

Царква стаяла там некалькі дзесяткаў гадоў. Мноства народу прыходзіла туды пакланіцца Абразу, памаліцца перад Ім. Часта здараліся цуды: многа хворых паздаравела, многія зьянможаныя духова ўзмацняліся Ласкаю Прачыстае, адыходзілі поўныя супакою, уцехі, надзеі.

У 1470 годзе гэтая драўляная Царква з Божага допustu згарэла. Пажар быў такі раптоўны, што ў адну хвіліну полымя абняла ўсю Царкву, і вынясьці зь Яе нічога не змаглі. Людзі сумавалі, плакалі, бо ўважалі, што й Цудатворны Абраз згарэў. Але сталася інакш. Сора на тымсамым месцы, дзе стаяла Царква, дзеді зноў пабачылі зьяньне Абраза Прачыстае, якая стаяла на камені. Дзеці не адважыліся самі падыйсьці да Абраза, і пабеглі сказаць аб гэтым бацькам. Бацькі зразумелі, што гэта той самы Абраз Прасьвятае Багародзіцы, і паведамілі аб гэтым сьвятара. Калі-ж сьвятар прыйшоў зь

людзьмі, то ўсе пабачылі, што на камені гарэла свечка. Падышлі бліжэй і пераканаліся, што гэта й ёсць той самы Цудатворны Абраз Маці Божае, і што Яна стаяла тут у постаці чалавека, бо на камені быў след ад нагі Яе. Цяпер усе зразумелі, што пажар навет не дакрануўся да Абраза, і Ён зноў з'явіўся. Спачатку Абраз быў перанесены ў дом святара, а пазней, калі на тым самым месцы была пабудаваная мураваная Царква, туды быў перанесены й Цудатворны Абраз.

Ад таго часу Жыровіцы пачалі разбудоўвацца, пашырацца. Пачалі прыбываць сюды масы паломнікаў ня толькі з усіх канцоў Беларусі, каб пакланіцца Цудатворнаму Абразу, але пачалі маліцца перад Ім і ўсе беларускія магнаты ды навет польскі кароль Ян-Казімер наведваў Жыровіцы і надаў ім „Магдэбурскае права”. З 1739 году гаспадарамі Жыровіцаў сталіся вуніты, якім польскія ўлады перадалі Царкву. І гэта прадаўжалася да трыццяга падзелу Польшчы, пасля чаго Цудатворны Абраз зноў перайшоў да праваслаўных. Ужо ў 1828 г. ў Жыровіцах была адчыненая духоўная Сямінарыя, пазней перамененая на Гімназію. У пазнейшыя часы ў Жыровіцах было пяць Цэркваў: Успення Прасвятога Багародзіцы, Лаўра, Царква на камені — Кальварыя Св. Крыжа, Царква св. Юрыя на могілніку, і Сямінарская Царква.

За часоў польскае акупацыі некаторыя Жыровіцкія Святатыні былі зноў адабраныя ад праваслаўных, і там-жа ў маёнтку была ралейная школа. Пасля другое сусветнае вайны там зноў была адчыненая духоўная Сямінарыя, але некалькі год таму яна была зачыненая бязбожнымі ўладамі.

Як бачым, лёс Беларускае Святатыні вельмі падобны да лёсу Беларускага Народу, які перажыў і перажывае розныя акупацыі чужынцаў. Але будзем верыць, што калі нашая Нябесная Апякунка з'явілася нам у Жыровіцах, каб мець нас у Ласцы Сваёй, то прыйдзе час, калі Яна паможа нам вызваліцца з чужацкае няволі, каб наш Народ мог свабодна й натхнёна славіць Яе, як сваю Нябесную Заступніцу й Валадарку ўжо назаўсёды.

Тут-жа, на выгнанні, мы маем поўную магчымасць, без ніякага пераследу, сваімі гарачымі малітвамі прасіць Яе, Жыровіцкую Маці Божую, каб Яна ўмаліла Сына Свайго, Бога й Спаса нашага Ісуса Хрыста, каб Ён прысьпешыў час вызвалення нашае любае пакутніцы Маці Беларусі!

Будзем жа бязупынна й гарача маліцца да Жыровіцкае Маці Божае, як маліліся й моляцца да Яе нашыя пабожныя мацяры: „Вось прынясла Табе, Матанька, рушнічок чысценькі, беленькі, выштыты, свае работы. За ўсе ласкі атрыманья ад Цябе, ахвярую Табе тут, у Жыраве, на святым месцы”.

Так, розныя ласкі ад Яе, Маці Божае, былі атрыманоўваныя, і Жыровіцкі Цудатворны Абраз Яе стаўся вялікаю Сьвятасьцю Беларускага Народу. Яго славілі раней, славыць і цяпер, ды ня толькі Беларусы, ды ня толькі праваслаўныя, але й народы іншых вераваньняў, што становяцца на калені перад Ёю.

Вось чаму й тут, на чужыне, не забываючыся на нашу Нябесную Апякунку, і пасылаючы да Яе свае малітвы з рознымі просьбамі, Вы, у часе будовы свае Сьвятыні-Царквы, і выбралі Яе, Жыровіцкую Маці Божую, сваёю Патронкаю. ✙ **Епіскап АНДРЭЙ**

ПРАСЬВЯТАЯ ДЗЕВА МАРЫЯ НАШАЯ БАГАРОДЗІЦА

„З Цябе радуецца, Дабрадатная, усякая твар, ангельскі сабор і чалавечы род”. Такі слаўны гімн пяе нашая Сьв. Праваслаўная Царква Прасьвятой Дзеве Марыі, Багародзіцы, многа разоў у часе Службаў Божых. А падобных гімнаў Ёй ёсьць многа. Успомнім сабе хоць бы такі гімн Ёй як „Дастойна ёсьць”, першая частка якога — словы ангельскія ды такі гімн як „Багародзіца, Дзева, радуйся”, амаль усе словы якога ангельскія. Усе гэтыя словы — музыка, краса, мудрасьць і сіла Нябесаў. Яны гавораць нам, што Прасьвятая Дзева Марыя запраўды ад правеку была выбраная Богам стацца годнаю Маці Сына Божага, Госпада нашага Ісуса Хрыста, пра якую ўжо прарок сказаў: Вось цырыца стаіць праваруч Цябе, Госпадзі, убраная ў рызы пазалочаныя!

А словы Архангэла Гаўрыіла ў часе Дабравешчання: Ня бойся, Марыя, бо Ты знайшла Ласку ў Бога, багаслаўленая Ты між жанчын, зьбліжаюць нас да Яе, як да Маці ўсяго роду хрысьціянскага! Таму, хто зь любоўю прыходзіць да Яе, ніколі не адыходзіць без падарунку, бо заўсёды атрымोўвае Ласку Яе: уцеху, радасьць, сілу, надзею на ўсьмяленьне Божае й жыцьцё вечнае, бо-ж Яна Нябесная Заступніца нашая перад Прастолам Умілаванага Сына Айца нашага Нябеснага.

Аб жыцьці Прачыстае Маці Божае многа гаворыцца ў Сьв. Евангельлі, але яшчэ больш у Сьв. Пераданьні ды ў традыцыях усіх хрысьціянскіх народаў, а можа найбольш нашага Беларускага Народу, асабліва-ж у зьяўленьнях Яе Цудатворных Абразоў на Радзіме нашай, пачынаючы ад Эфэскага ў Полацку, які быў падараваны прп. Еўфрасіньні ў Канстантынопалі імператарам і патрыярхам у XII стагодзьдзі. Асабліва-ж мілы й дарагі нам Жыровіцкі Цудатворны Абраз Прачыстае, бо-ж тут Яна Сама з Ласкі Свае зьявілася нам у XV ст. Мы нязвычайна цешымся й з зьяўленьня Яе нам надаўна ў Заблудаве, дзе Яна, Прасьвятая Багародзіца, пацяшала Беларусаў, і заклікала іх быць вытрывальнымі й моцнымі ў Веры, мужна пераносяць усякія крыўды, бо скоры Ісус Хрыстос знішчыць усякае

зло, усякую крыўду, панявольенне, установіць Дабро, Праўду, Любоў, Справядлівасць, Свободу.

І нам трэба рабіць ўсё магчымае, каб нашыя дзеці добра ведалі ўсе падзеі з жыцця Прасьвятае Багародзіцы дчы Ісуса Хрыста, па прыкладу нашых пабожных продкаў, а таму й былі належна падрыхтаваныя да кожнага Свята Гасподняга й Багародзічнага ня толькі наведваньнем Царквы, але й сваім жыццём. Добрым прыкладам тут ёсць Сама Прачыстая Дзева Марыя, якая ад трох год ужо пражывала ў Ерусалімскім Храме, каб стацца дастойнай для выпяўнення Волі Божай, а Сын Яе, Хрыстос, ужо ў 12 год ведаў Сьв. Пісаньне лепш за дактароў і вучыцялёў Закону Богага, і здзівіліся ўсе яны розуму Яго.

І сказала Марыя: Вялічай душа мая Госпада, бо адгэтуль шчасліва будучь называць, славіць мяне, усе роды (Лк. 1, 48). Так, Прасьвятая Дзева Марыя вышэйшая за Херувімаў і слаўнейшая за Серафімаў, найвышэйшых Ангелаў, таму, вось, Ёю хваліцца, за Яе радуецца, Яе славіць і чалавечы род, і наш Беларускі Народ. Дык узьвялічым Прасьвятую й мы, Беларускія эмігранты, належнай Ёй славай, як Нябесную Заступніцу нашую, як нашую Патронку й Валадарку, як нашую цудоўную Матаньку, якая падаравала нам Свае Цудатворныя Абразы ў многіх месцах нашае Радзімы, асабліва-ж у Жыровіцах у 1470 годзе, 500-ыя Угодкі якога мы натхнёна будзем славіць у 1970 г.

А. Асіповіч

ПОМНІ...

У сьв. Евангельлі чытаем: „Ён, Хрыстос, аздарэўляе нядужых, немачных, сыляшым дае зрок, пракажоных ачышчае, памершых ажыўляе, прапаведуе паняволеным волю-свабоду” (Лк. 4, 18).

Вось для чаго Хрыстос таксама прыйшоў на зямлю: тварыць дабро, немачным, калекам даць помач, аздаравіць іх, каб і яны радаваліся зь вялікае Ласкі Яго. А што значыць: паняволеным даць свабоду? Як цяпер, так і тады моцныя выкарыстоўвалі сваю сілу далёка не для дабра ўсіх. Наадварот, гэтаю сваёю сілаю яны, дзе толькі можна было, панявольвалі часта цэлыя народы, рабілі іх сваімі нявольнікамі, рабамі. Гэта людзей, якіх Бог стварыў на вобраз і падобу Сваю, і даў ім свабоду! Ясна, гэта вялікі грэх, таму Хрыстос і прапаведваў свабоду паняволеным!

І ня толькі прапаведваў, але, каб і такія панявольнікі апамяталіся, пакаяліся як словам, так і чынам: адпусьцілі зняволеных на свабоду, Ён, Хрыстос, расказаў пра Свой Страшны Суд, пра долю праведнікаў направа, і грэшнікаў налева. А цяпер няхай кожны запытае сябе: дзе я буду тады? На парозе жыцця й шчасця вечнага, ці на парозе нявымоўных і вечных пакутаў? Гэта словы ня нашыя,

а Самога Госпада (Мц. 25, 34-46). Ці не задрыжыш ты перад такою сваёю магчымаю будучыняю з пакутамі вечнымі, калі не звяртаеш увагі на гэтую Божую перасыцарогу? Ці ня можаш ты палымяна палюбіць Госпада Бога, а гэтым і брата свайго як САМОГА СЯБЕ?

Але, чаму-ж гэта сярод нас ня толькі спрэчкі, але й сваркі, і варожасць, адкрытыя пагрозы, ілжа, жаданьне спрычыніць навет брату свайму прыкрысць, зло? І калі гэта робяць сьвецкія людзі сваім языкам, то гэта адзін грэх, але калі гэта робяць духаўнікі, то гэта ўжо зусім іншы грэх! А калі гэта робіцца ў прэсе, да таго ў ЦАРКОЎНАЙ прэсе, то гэта ўжо грэх, што выклікае помсту Божую! Калі брат твой думае й дзее крыху іначай, чымся ты, то няўжо-ж трэба быць ужо ворагам яго, і такім чынам ставіць сябе да тых налева, на сваю пагібель вечную? Бо-ж сьв. Апостол і Багаслоў Іоан кажа: „Хто ненавідзіць брата свайго, той ДУШАГУБ, а вы ведаеце, што ані адзін душагуб ня мае жыцця вечнага ў сабе” (1 Іо. 3, 15).

Таму помні, як вагну высьцярагайся такіх душагубаў, бо яны ня маюць нічога супольнага з Тым, Хто прапаведваў і прапаведуе любоў навет да няпрыйцеляў, ворагаў нашых. Таму такі душагуб сваёю злобаю поўнасьцю адхіляе ад сябе тую Прачыстую Руку, якая была прабітая на Крыжы таксама душагубамі, вась жа, братамі тых, што выдаюць вядомы „Царкоўны”, быццам, „Сьветац”! Му-сіць яшчэ ня было аднаго нумару яго, каб ён не пашыраў такую „царкоўную” ежу, як злоба, нянавісьць, ілжа, бруд.

Вядома: Па плодох іх пазнаеце іх! Ніколі з бруднае крыніцы не пацячэ салодкая вада! Гэта так. Аднак, калі адтуль цячэ толькі такая брудная вада, то-ж такую крыніцу заўсёды можна засыпаць, каб яна ня сеяла, не пашырала зла, варожасці, нянавісьці да брата свайго.

Мы радуемся й ганарымся тым, што Гасподзь Бог з Ласкі Свае падараваў нам вялікі скарб: нашую Сьв. Б.А.П. Царкву. Абсалютная балышыня нашае эміграцыі радуецца зь Яе, і слухна, бо Яна памагае нам, згодна з Навукаю Хрыстоваю, духова вызваляцца з палону, цяжкага адвечнага палону! Мы ведаем, што ніхто зь людзей не паможа нам тут, што гэтую цяжкую працу мы мусім правясыці самі, ясна, з дапамогаю Божою, што мы й робім. Уся нашая тысячагадовая царкоўная традыцыя, ад якой мы ніяк адрачыся ня можам, гаворыць нам аб цяжкім змаганьні нашага Народу за сваю ўласную, незалежную, Аўтакефальную Праваслаўную Царкву! Сколькі тысячаў, калі не міліёнаў духаўнікоў і міран аддалі сваё жыццё за Яе! І зразумела, бо-ж без свае Царквы няма нацыі, а гэтым і свае дзяржавы!

І дзеля гэтага справа нашая нязвычайна цяжкая. Цяжкая, бо тыя, што маюць уладу, не глядзяць на Навуку Хрыстовую, а навет

і на царкоўныя правілы, а толькі на свае дзяржаўныя, манапольныя інтарэсы. Мы гэта добра ведаем з свае гісторыі, таму мы й выбралі, хоць і цяжкі, але свой шлях, які поўнасьцю ў згодзе з Навукаю Божаю: свабода паняволеным, а ўсякая свабода пачынаецца ад духовае свабоды! І гэты свой абавязак перад Богам і сваім Народам мы, па меры сілаў нашых, выконваем.

О, мы ведаем, гэта не падобаецца многім нашым адвечным ворагам, і мы разумеем іх. Яны й цяпер, пасяля вялікіх папярэджаньняў Божых, дзеюць паводля прынцыпу: душы іх, не пускай! Добра, на іх гневацца цяжка, бо такая ўжо зьвярыная прырода ў іх. Але як тут зразумець нашых душагубаў? Яны-ж па крыві беларусы. Здавалася-б, не падабаецца вам нашая Сьв. БАПЦарква, добра, будуйце сабе сваю, калі можаце, мы вам не перашкаджаем, таму пакіньце й нас у супакоі. Але-ж не! Папершае, ніякае свае Беларускае Царквы яны не збудуюць, бо на гэта ім іхныя гаспадары не пазволяць, а падругое, паколькі яны духоўныя рабы, і ня маюць навет намеру вызваліцца з гэтага свайго рабства, таму яны ня могуць спакойна глядзець на нашу самаахвярную, свабодную, Богу мілую працу. І, вось, так, згодна з навукаю Апостала, яны становяцца душагубамі: самі будуюць сабе шлях у... пекла, і стараюцца пацягнуць за сабою туды дзеякіх нясьведаных людзей на радасьць ворагаў нашых.

Таму, браце, ці сястра, помні: на злобу іх адказвай яшчэ большаю любоўю да нашае вялікае справы: да нашае Сьв. Б.А.П. Царквы, якую нам падараваў Сам Бог, і ён за гэтую тваю любоў і самаахвярнасьць узнагародзіць цябе на зямлі й на Небе, а наш пакутны Народ у свой час прыгожа падзякуе табе, што ты пайшоў, ці пайшла па цяжкому шляху змаганьня за свабоду паняволеных, у нашым выпадку за Свабоду Беларусі!

С. К.

СЛУЖЭНЬНЕ НАРОДУ КАНСТЫТУЦЫЯ

Таму, што мы атрымалі шмат розных заўвагаў адносна нашага апошняга артыкулу на гэтую тэму, лічым неабходным яшчэ раз, з другога боку, таксама тымчасам багаслоўскага, глянуць на яе, як на Божае й людзкае заканадаўства — фундамант Канстытуцыі.

Мы тут зьвернем увагу на дабрадзействы Законаў Божых, а таксама на слабасці, вялікія недахопы людзкіх законаў, каб кожны здарова думачы чалавек і цэлы народ змог здабыць належны веды, а гэтым і выкарыстаць свой розум і сваю волю для свайго спраўднага добра й шчасся. Таму мы тут пакажам, якія дабрадзействы дае нам Божае Заканадаўства, а пры гэтым адначасна пабачым і тое зло, якое паўстае зь людзкіх законаў.

Мы ўжо тут успаміналі філэзафа Платона таму, што ён верыў

у Адзінага Бога. Нажаль, ён Яго яшчэ ня ведаў так, як мы цяпер. пасля Хрыста, ведаем, але сваім вялікім, чыстым розумам, як пасля Кант, прыйшоў да вываду, што мы маем душу, якая паходзіць ад Бога, і створаная для добра і жыцця вечнага. Таму, казаў Платон, законы, якія паходзяць ад Бога, у аснове сваёй дасканалыя, і дзеля гэтага вядуць нас да нашае мэты: дабрабыту, красы, радасці і шчасця. Таму, казаў, ён, людзі і народы, якія карыстаюцца Законамі Божымі, жывуць між сабою ў згодзе і супакоі, тады як людзі і народы, якія гэтых Законаў Божых ня маюць, і карыстаюцца сваімі ўласнымі законамі, нямінуча пацярпаюць варожасць, нянавісць, войны. Ужо гэта гаворыць аб шкодзе людзкіх законаў, якія ніколі не прывядуць нас да асновы вялікага добра: справядлівасці. У выніку гэтага, казаў ён, насільле, няпраўда і войны ўсюды цвітуць і будуць цвісці далей. І мы цяпер бачым, што ён казаў праўду. Але, ягоны чысты розум, як пасля і „Крытыка Чыстага Розуму” Канта, запраўды былі блізка Бога.

Нажаль, як некалі Іудэі ў пустыні заблылі на Ласку Божую і вымагалі ад Майсея павароту ў Эгіпскую няволю, бо ім захацелася цыбулі і часныку, так і цяпер амаль усе народы, дзеля свае засьлепленасці, імкнуцца да цыбулі і часныку: часовых дугарадных матар’яльных выгодаў і ўцехаў, за што пасля плацяць нявымоўнымі бедамі, рэкамі крыві, горами трупаў, бо забываюцца аб тым, што першае, галоўнае, неабходна паставіць на першае месца, тады тое другое: дабрабыт, радасць, шчасце, як Багаслаўства Божае, само прыйдзе.

Дабрадзействы, кажа Платон, падвойнага характару. Боскія і людзкія. Людзкія дабрадзействы гэта: здароўе, краса цела, мужнасць і багацце, а гэтае апошняе, каб запраўды быць дабрадзействам, вымагае здаровага розуму, мудрасці, іначай яно можа стацца нашым няшчасцем. А тымчасам першым Божым дабрадзействам, кажа ён, ёсць здаровы розум, мудрасць, а далей ужо йдуць: справядлівасць, здароўе, мужнасць, дабрабыт, багацце. Вось жа, тут зусім іншая іерархія вартасцяў, якія мы цяпер можам назваць вартасцямі цела і душы. Як бачым, Платон гаворыць нам аб Праўдзе Хрыстовай: душа бясконца даражэйшая за цела! Бо-ж цела залежыць ад душы, а не наадварот, што, нажаль, і цяпер практыкуюць заслепленыя людзкія законадаўцы, таму людзі і народы і цяпер у цемры прабываюць. Ужо Платон тут вучыць нас, што меншае залежыць ад большага, таму, калі мы карыстаемся большымі, Божымі дабрадзействамі, то меншыя сьледуюць за імі, па слову Хрыстоваму: „Шукайце ў першую чаргу Царства Божага і Праўды Яго, а ўсё іншае прыложыцца вам” (Мц. 6, 33).

Вось жа, Божае Заканадаўства мае на ўвазе ў першую чаргу

большыя дабрадзеіствы, дабрадзеіствы душы й духа: здаровы розум, мудрасьць, праўду, справядлівасьць, свабоду, на якіх, як на добрай глебе, вырастаюць дабрадзеіствы цела: здароўе, мужнасьць, дабрабыт, багацьце, а гэтым і шчасьце. Тады як людзкое заканадаўства, якое ставіць на першае месца дабрадзеіствы цела, пакідае без увагі дабрадзеіствы душы й духа, і ў выніку гэтага прыходзіць тое, што цяпер і бачым усюды: гора, бяда, замест шчасьця, як Багаславенства Богага.

І ўсякае заканадаўства, якое ня ставіць на першае месца дабрадзеіствы душы, а гэтым і нашага здаровага розуму, мудрасьці ня ёсьць ад Бога, а таму й фальшывае, і шкоднае й для самога цела. Але гэта ўсё толькі першыя крокі нашага жыцця. Ёсьць рэчы многа важнейшыя. Заканадаўства, якое даў нам Бог праз Ісуса Хрыста, мае й дае нам многа большыя дабрадзеіствы, бо жыццё вечнае! Вось жа, дабрадзеіствы найвышэйшыя, бо нашыя Абожаньне! Гэтыя дабрадзеіствы Богага Заканадаўства твораць здаровыя суадносіны між намі й Богам ды між людзьмі й народамі, бо яны памагаюць нам здабыць: мудрасьць, любоў, і сілу, справядлівасьць, ветлівасьць, праведнасьць, сьвятасьць, багаславенства, несмяротнасьць. Так, Божае Заканадаўства памагае нам быць вобразам і падобаю Бога!

Няхай ніхто не падумае тут, што гэта толькі для добрых, праведных людзей магчыма, бо Божае Заканадаўства бярэ чалавека з усімі яго недахопамі, грахамі, ачышчае яго ад іх, і ўпрыгожвае красою Неба, калі толькі мы зьвернемся да Яго, як да Айца свайго. Тады мы атрымоўваем ад Яго такі дыямант як мудрасьць, пазнаньне таго, што добрае, а што благое для нас, а ў першую чаргу пазнаньне дабрадзеістваў Божых, дасканаласьці Законаў Яго. О, тады мы ўжо як вагню высцядрагаемся ўсякага зла, жаданьня спрычыніць другому шкоду, прыкрасьць, наадварот, з радасьцю робім ужо толькі адно: дабро.

Божае Заканадаўства таксама адпавядае як нашай людзкой прыродзе, так, і Волі Яго. Мы ведаем з жыцця, што чалавек стала стараецца здабыць веду, пазнаць тое, што патрэбнае яму. Ён стала стараецца здабыць сілу для асягненьня сваіх мэтаў. Хоць ён ведае, што мусіць памерці, аднак, хоча жыць вечна ды жыць, ясна, у супакоі й радасьці. І ўсё гэта ён можа мець праз Божае Заканадаўства. Сваім злучэньнем з Богам ён можа здабыць вялікія веды, стацца мудрым. Сваім злучэньнем з Богам ён можа стацца добрым, справядлівым. Праз Усемагутнага Бога ён можа здабыць сілу, стацца здольным асягнуць усё, чаго ягоная добрая й мудрая душа жадае. Ясна, праз Вечнага Бога ён можа здабыць сабе нявымоўна радаснае й вечнае жыццё. Словам, ён можа стацца падобным Ісусу Хрысту, бо такая ёсьць сьвятая Воля Яго. З гэтага мы бачым, што Божае Зако-

надаўства поўнасьцю адпавядае нашай прыродзе, а таксама нашаму прызначанню, якое Усявышні ўстанавіў у Сваім Пляне для нас. Таму кожнае незасьлепленае вока можа ясна бачыць усю красу Божага Законадаўства для нас, а ў ім добрага, дасканаллага Законадаўцу, Каторы прыгатаваў для нас столькі цудоўных дабрадзействаў, каб нас умудрыць, радасьцю напоўніць, зрабіць шчаслівымі.

З другога боку, у сьвятле гэтых дабрадзействаў Божых мы можам таксама пабачыць усю бяду таго людзкага законадаўства, якое ня ведае, ня бачыць Бога. У чым найбольшая бяда яго? Нехта можа тут сказаць: як, бяда людзкага законадаўства, якое мае на ўвазе нашае дабро? Зараз пабачым гэтае „дабро”, таму зноў пытаем: якая найбольшая бяда яго? Адказ: тая, што яно НЯ БАЧЫЦЬ Бога! А пакольні ня бачыць, то й ПАКІДАЕ Яго! А тут нам трэба стала памятаць: толькі Бог крыніца ўсякага Добра, Праўды, Красы, Мудрасьці, Справядлівасьці, Свабоды й Дабрабыту! Так, толькі Ён! Адыход ад Яго гэта адыход ад усякіх цнотаў, духовых скарбаў, гэта жыцьцё поўнае ўсякіх брудаў, усякага зла. За прыкладамі далёка хадзіць ня трэба, даволі глянуць кругом сябе, каб пабачыць, што робіць з чалавека жыцьцё бяз Бога: звычайную жывёлу, горш таго, слугу шатана, годнага толькі для вагну, а не для Абожаньня. Хрыстос прадбачыў гэтыя духовы ўпадак людзей, таму папярэджаў нас супраць такога няшчасця, калі казаў: „Ідзеце ад Мяне, праклятыя, у вагонь вечны”!

Дзеля гэтага чалавек, які выступае супраць Божага Законадаўства, выступае супраць свае людзкае прыроды, супраць свайго адухоўленьня, абожаньня, жыцьця вечнага, таму й зьяўляецца ворагам самога сябе, творцам свае бяды, сваіх няшчасцяў ды ня толькі сваіх. Ён стала незадаволены, злы на сябе самога, на свайго бліжняга, на ўвесь сьвет, і часам ужо ня бачыць нікага сэнсу ў жыцьці. У тым жыцьці, якое, пры нашым выконваньні Законаў Божых, поўнае ўсякіх дабрадзействаў, багаслаўстваў Божых для нас ужо тут на зямлі.

Вось чаму важны з нас і ўвесь наш Беларускі Народ асабліва цяпер павінен ня толькі пабачыць, але й пазнаць прычыны нашых бедаў, няшчасцяў ды нашае радасьці, славы й велічы. Прычыны першага — людзкае законадаўства, прычыны другога — Божае Законадаўства. Усякія людзкія навукі аб тым, што найбольшым нашым добром ёсьць перадусім багацьце, матар’яльная сіла, розныя выгоды, а не злучэньне з Богам, у запраўднасьці ёсьць калечаньнем нашае людзкае прыроды й нашага розуму, упадкам нашага духа, як іскры Божэе ў нас, злою прынадою шатана. Нажаль, гэтая злая прынада паняволіла таксама ўсе сучасныя вольныя народы, найбольшаю „мудрасьцю” якіх цяпер ёсьць тэхніка! І найбольшая бяда

іх у тым, што яны ня бачаць сьлепаты свае, а таму й прычынаў сучаснае эпідэміі: узросту праступстваў.

І калі мы возьмем пад увагу хоць бы сучасную Эўропу, якая стаіць на краю бездані, дзякуючы агрэсыўным бязбожным сілам, то, папершае, мы тут бачым поўнае пацьверджаньне нашых разважаньняў, а падругое, навет чалавек з Богам у сэрцы, але духова слаба асьвечаны, скажа: так, супраць гэтых бязбожных сілаў неабходна паставіць такую самую сілу. На першы пагляд ён мае праўду, і мы гатовыя пагадзіцца зь ім. Але, ці гэта запраўдны лек для сучаснага чалавецтва? Вось што кажа тут прарок: „З Богам мы пакажам нашу сілу, бо гэта Ён ворагаў нашых растопча” (Пс. 108, 14). Ясна! Ня нашыя сілы перамогуць бязбожных ворагаў, а Бог, трэба толькі быць зь Ім, трэба толькі палажыць Законы Яго ў аснову ўсяго нашага жыцьця, тады ўсе бязбожныя сілы рассыплюцца як пясок, і сьледу ад іх не застанецца, бо сіла Божая бясконца мацнейшая за ўсякую людскую зброю!

Цяпер нам яшчэ болей ясна, як мы павінны пабудаваць нашу Вольную й Незалежную Беларусь, што палажыць у аснову нашае Канстытуцыі, каб мы былі шчаслівыя, моцныя, жылі ў свабодзе, дабрабыце й радасьці, не баяліся ніякіх ворагаў, ды здабылі Абожаньне, жыцьцё вечнае. Гэта Законадаўства Божае. Але для поўнае яснасьці гэтага важнага пытаньня, прыймаючы пад увагу, што кожны мае права на сваю думку, мы тут яшчэ глянем на яго з чыста філязофскага пункту гледжаньня.

(Далей будзе)

С. Клім

Р О З Н А Е

● Каталіцкі журнал „Рэджыстэр” зьмясьціў доўгі пратэст каталіцкага архіеп. Камара й сьвятара Камечара супраць сучаснае ваеннае дыктатуры ў Бразыліі, называючы яе горшаю за камуністычную, і заклікаючы да прыцягненьня з... Кубаю.

● „Нью энд Ворлд Рыпорт” паведамляе, што распачаўся рух савецкіх арміяў над граніцамі Румыніі. Масква плянуе правясьці на яе тэрыторыі „манэўры”. А што далей? Далей прыдуць: Югаславія, Грэцыя, Італія, Албанія, і — Ізраэль.

● Архіеп. Кіпрыян, б. Экзарх Маскоўскага патрыярха ў Нямецчыне, цяпер адкліканы ў Маскву, зьмясьціў у журнале „Савецкі Саюз цяпер” інтэрв’ю зь нямецкім журналістам, дзе кажа: Толькі цяпер у Савецкім Саюзе поўная рэлігійная свабода. Цяпер ня тое, што было за царскіх часоў, калі ўлады тэрарызавалі Царкву. Таму цяпер мы захапляемся (восхішчаюся) маральнымі ідэямі камунізму...

● „Пражская Мірная Канфэрэнцыя”, якую кіруе Масква, упала ў „герэзію”: яе Прэзыдыюм асудзіў акупацыю Чэха-Славацкай! У сувязі з гэтым Маскоўскі патрыярх востра асудзіў гэтую „герэзію”, кажучы: Са-

вецкія войскі гэтым памаглі Чэхам і Славакам вызваліцца ад ... контр-рэвалюцыі.

● А Румынскі патрыярх зьвярнуўся з Пасланьнем да ўсіх Цэркваў, у якім заклікае памагчы Чэхам і Славакам аднавіць іхную нацыянальную свабоду.

● І. Шыллінг зьмясьціў у „Крыст унд Вэлт” (Хрыстос і Сьвет) вялікі артыкул аб супярэчнасьцях палітыкі Папы Паўла VI. Ён кажа: гэтая палітыка мае многа супольнага з палітыкаю Масквы сваёю раздвоенасьцю. З аднаго боку Папа вымагае непарушнасьці Веры й сумленьня, Навукі Хрыстовае, традыцыяў, а з другога выказвае свае сымпатыі да лібэралізму й практыцызму, чым багаслаўляе ўсякія палітычныя камбінацыі навет з атэістамі. З гэтага, кажа аўтар, можа прадбачыць гатоўнасьць Папы знайсьці супольную мову з мясцовымі ўладамі, якімі бы сталіся ў Італіі ... камуністы.

● У камуністычнай Югаславіі выдань пераклад Бібліі на сэрбска-харвацкай мове. Біблія выдана шматтысячным тыражом і Рэвэбодна прадаецца ўсім: праваслаўным, каталіком і пратэстантам.

ХРОНІКА

НЮ-ЁРК. АБХОД З КРАШЧЭНСКАЮ ВАДОЮ. Гасподзь Бог наш Ісус Хрыстос сказаў: Вось Я з вамі ўва ўсе дні да сканчэньня веку. Амін Але асабліва Ён з намі ў часе Еўхарыстыі, калі Ён Духам Сваім Сьвятым перамяняе хлеб і віно ў Сваё Прачыстае Цела й Сваю Чэсную Кроў ды ў часе нашага Абходу з Крашчэнскаю Вадою. Так, і цяпер Ён быў дарагім Госцем нашых вернікаў пры гэтым Абходзе, і праз Уладыку Васіля асьвячаў дамы іх і багаслаўляў сямейкі іхнія на здароўе й радасьць як цела, так і душы іх. Усе цешыліся й радаваліся, гораца дзякавалі Яму, Богу й Спасу нашаму, Уладыцы Васілю ды Сп. М. Тулейку й Сп. Б. Данілюку. Дзякавалі як словам, так і шчодрымі ахвярамі. Слава Госпаду, нашай Сьв. Б. А. П. Царкве, Духавенству Яе, успомненым асобам і ўсім вернікам.

НОВАЯ ЦАРКОЎНАЯ РАДА У БРУКЛІНЕ. Дня 16-га сакавіка адбыўся тут Агульны Перавыбарчы Сход, які выбраў новую Царкоўную Радз у складзе Спандароў: Інж. М. Горашко — Старшыня, П. Манькоўскі й В. Данілюк — Заступнікі Старшыні, М. Міцкевіч — Царкоўны Стараста, Я. Груцко — Заступнік яго, М. Тулейко й А. Міцкевіч — Скарбнікі, В. Данілюк — Сакратар, Валя Яновіч і К. Верабей — сьбры. У Рэвізыйную Камісію выбраньня: Сп. Ул. Курыло, Сп. інж. Рагуля, Сп. др. Я. Запруднік і Ю. Касцюкевіч.

Уладыка Васіль зацьвердзіў і багаславіў гэтую новую Царкоўную Радз і Рэвізыйную Камісію. Жадаем ім плённае працы на славу Божую, нашае Сьв. Б. А. П. Царквы, і на дабро й радасьць усіх вернікаў Яе.

САКАВІКОВЫЯ УРАЧЫСАСЫЦІ У НЮ-ЁРКУ. З Ласкі Божае й добрае працы нашых патрыятаў, і сёлета гэтыя ўрачыстасьці папярэдзілі выданьні Праклямацыяў Губэрнатарамі Штатаў Нью-Ёрк, Нью-Джэрзі, Пэнсільвеніі, Огаё, Мічыган і інш., і мэра Нью Ёрку аб тым, што Дзень 25-га Сакавіка зьяўляецца Днём Беларускага Народу. Далейшым радасным для нас здарэньнем тут было прачытаньне Малітвы за Амэрыку й Беларусь айдом Васілём Кендышам у Кангрэсе Злучаных Штатаў Амэрыкі.

УРАЧЫСТАЯ СЛУЖБА ВОЖАЯ. Яе адправіў у нашым Катодральным

Саборы Уладыка Васіль у асысьце а. Васіля 23-га сакавіка. Сабор быў запоўнены вернікамі, бо на гэтую нашую слаўную ўрачыстасьць прыбыла амаль уся грамада з Ньё Брансвіку з сваім Хорам, і многія нашыя вернікі з ваколіцаў. Вельмі прыгожа паяў узмоцнены Хор пад кіравецтва Сп. А. Каптуровіча. Усе гарача й натхнёна маліліся й дзякавалі Госпаду Богу за наш векапомны Акт 25-га Сакавіка. І Уладыка натхнёна вітаў усіх з гэтым нашым вялікім і слаўным Сьвятам. У сваёй пропаведзі ён зьвярнуў увагу вернікаў на тры Цуды Божыя ў Беларусі. Першы Цуд Божы гэта сам факт Абвешчання Свабоды й Незалежнасьці Беларусі 25-га Сакавіка. Другі Цуд гэта тое, што імя нашае Беларусі ўсёцяж пашыраецца па сьвеце, ня глядзячы на супраціў дзеякіх ворагаў нашае Незалежнасьці. А дзеца гэта таму, што мы маем магутнага прыяцеля — Госпада Бога, Каторы ясна гаворыць нам: Толькі веруйце, не губляйце надзеі, толькі цьвёрда йдзецца за Мною, і Мая Свабода будзе вашаю Свабодаю, бо Я з вамі! І калі гэтыя два цуды сталіся дзякуючы Ласцы Божай да нас, то нямінуча станецца й трэці цуд Яго й наш: Канчатковая нашая перамога, поўная Свабода й Незалежнасьць Беларусі!

Служба Божая закончылася Малёбнам, Многалеццямі, „Вечнаю памяцьцю“ для ўсіх братоў і сёстраў нашых, што жыцьцё сваё аддалі за Веру й Бацькаўшчыну, і нашым царкоўным гімнам „Магутны Божа“.

Пасьля адбылася вельмі прыгожая Акадэмія ў гатэлі Балцімор, дзе было каля 300 чалавек. Акадэміяй добра кіраваў, пасьля прывітаньня й уступнага слова Старшыні Галоўнае Управы БАЗА Сп. Ул. Курылы, сп. др. Я. Запруднік. З правамі выступалі прадстаўнікі Амэрыканскіх уладаў — кангрэсман Морфі й інш. ды паняволеных народаў. Вельмі прыгожая была мастацкая частка я ез танцамі моладзі, але асабліва радаваў усіх наш малады выдатны сьпявак Сп. М. Стрэчань. Акадэмія пачалася Амэрыканскім Гімнам, які прасьпявала Сп-ня Маркоўская пад акампаньмэнт Сп-ні Праф. Э. Зубковіч, пасьля Малітваю а. Васіля Кендыша, прачытанаю ім у Кангрэсе ЗША й багаслаўствам Уладыкі Васіля, і закончылася нашым Беларуска-Нацыянальным Гімнам.

ВІЗЫТА У ВАШЫНГТОНЕ. Дзякуючы стараньням кангрэсмана Эдварда Паттэна, ягонаму звароту да Кангрэсу ЗША ад 26-га лютага 1969 г., быў запрошаны для прачытаньня Малітвы перад сэсіяй Кангрэсу, у сувязі з Днём Абвешчання Незалежнасьці Беларусі, настаяцель Прыходу Жыровіцкае Маці Божэа Беларускае Аўтакефальнае Праваслаўнае Царквы ў Ньё Брансвіку а. Васіль Кендыш.

Айцец Васіль у суправаджэньні Спадароў: Старшыні Галоўнае Управы Беларуска-Амэрыканскага Задзіночання Уладзімера Курылы, Старшыні БАЗА на Штат Ньё Джэрзі Сяргея Гутырчыка, Сакратаркі БАЗА ў гэтым Штаце Элеаноры Гутырчык зьявіліся 20-га сакавіка 1969 г. а гадз. 11.15 ў канцылярыю кангрэсмана Э. Паттэна, дзе адбыўся абмен думак аб Беларусі. Пасьля гэтага ўся нашая дэлегацыя з кангрэсманам Э. Паттэнам і а. Васілём накіравалася да Капітолю ў канцылярыю Сьпікера Кангрэсу Джана Мэк-Корміка. Па кароткіх прывітаньнях капэлян Кангрэсу др. Эдвард Лэйтч прывёў а. Васіля да трыбуны Сьпікера.

Пасьля фармальнага адчынення Кангрэсу Сьпікерам а. Васіль прачытаў Малітву, прасьвячаную 51-ым Угодкам Абвешчання Незалежнасьці Беларусі. Пасьля Малітвы многія кангрэсмань падыходзілі да а. Васіля, знаёміліся зь ім і дзякавалі за Малітву.

У гэты дзень мы былі афіцыйнымі гасцямі Кангрэсу Злучаных Штатаў. У перапынку нарадаў Кангрэсу а. Васіль з дэлегацыяй быў запрошаны кангрэсманам Э. Паттэнам на абед у кангрэсовым рэстаране. Абед прайшоў у вельмі прыязнай і мілай атмасферы. Пасля абеду адбылося спатканьне а. Васіля з Сьпікерам Кангрэсу Джанам Мэк-Кормік у ягоным кабінэце. А. Васіль і наша дэлегацыя пакінулі Вашынгтон з глыбокімі ўражаньнямі прыемнага побыту ў Кангрэсе ЗША. Сьцьверджана патрэба большага й актыўнейшага ўдзелу ў працы нашых нацыянальных пытаньняў, а таксама працы для добра нашай сучаснай краіны-апыжункі ЗША.

Прысутны

МЭЛЬБУРН. Настаяцель мясцовае Парафіі БАПЦ а. Аляксандар для 7-га сьнежня, 1968 г., ахрысьціў Беларуска АНЮТУ, дачку Янкі й Тамары, а для 4-га студзеня ахрысьціў Беларуса Яфрэма-Мікалая, сына Міхаіла й Сьylvii. Дня 11-га студзеня, 1969 г., стараньнямі Царкоўнае Рады Сьв. БАПЦарквы тут у добра ведамай залі (на футскрай) была ўладжаная ЯЛІНКА для дзетак і дарослых. Ясна, быў і ДЗЕД МАРОЗ з рознымі падарункамі. Вясёла й радасна прайшоў вечар пад кіравецтвам Сп-ні Тамары. Дня 8-га лютага 1969 г., а. Аляксандар павянчаў маладую пару: Янку й Шэрыл. Было шмат прысутных асабліва з боку маладой: аўстралійцы й шатландцы, якія былі здзіўленыя прыгожасьцю Праваслаўных Шлюбав.

Высокапрэасьвяшчэньнейшых Уладыкаў нашых, Архіепіскапаў СЕРГІЯ й ВАСІЛЯ, Прэасьвяшчэньнейшых Епіскапаў АНДРЭЯ й МІКАЛАЯ, Мітрафорных Пратаіерэяў, Пратаіерэяў, Айцоў, дастойных Рэгентав і Харыстых, Хвальных Царкоўных Рады, Брацтваў й Сястрыцтваў, дзяржаўных, навуковых й грамадзкіх Установы, чытачоў „Голасу Царквы”, усіх вернікаў Сьв. БАПЦарквы, і ўсё наш Вялікі Беларускі Народ сардэчна вітае з радасным Вялікаднем:

ХРЫСТОС УВАСКРОС!

Епархіяльная Управа БАПЦ Амэрыкі й Канады